

23.2.2026

OKV/395/22/2026

OKV/395/22/2026-OKV-4

VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERI

Viite:

Puolustusvaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö, kuuleminen 24.2.2026

Asia:

KAA 4/2025 vp Aloite puolustushankintojen sääntelystä; ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä

Kansalaisaloite puolustushankintojen sääntelystä

Eduskunnan puolustusvaliokunnassa on käsiteltävänä kansalaisaloite, joka koskee lainvalmisteluun ryhtymistä puolustushankintojen sääntelemiseksi. Aloitteessa ehdotetaan, että eduskunta edellyttää valtioneuvoston antavan asiaa koskevan hallituksen esityksen eduskunnalle mahdollisimman pian.

Yleistä kansalaisaloitteesta

Vähintään viidelläkymmenellätuhanella äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on Suomen perustuslain 53 §:n 3 momentin mukaan oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi sen mukaan kuin lailla säädetään. Perustuslaissa asetettu toimeksianto säätää kansalaisaloitteesta lailla on toteutettu kansalaisaloitelaila (12/2012), jossa säädetään kansalaisaloitteen tekemisessä noudatettavasta menettelystä. Kansalaisaloite sisältää kansalaisaloitelain 4 §:n 1 momentin mukaan lakiehdotuksen tai ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä sekä ehdotuksen perustelut. Kansalaisaloite voi koskea voimassa olevan lainsäädännön muuttamista tai kumoamista taikka uuden lain säätämistä. Lainsäädäntöasioihin kohdentumisen lisäksi aloiteoikeudelle ei ole asetettu perustuslaissa muita sisällöllisiä rajoituksia (ks. [HE 60/2010 vp, s. 40](#)).

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Vähintään viidelläkymmenellä tuhannella äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on perustuslain 53 §:n 3 momentin mukaan oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi sen mukaan kuin lailla säädetään. Kansalaisaloitella säädetään kansalaisaloitteen tekemisessä noudatettavasta menettelystä (12/2012). Lain mukaan kansalaisaloite sisältää joko lakiehdotuksen tai ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä sekä perustelut ehdotukselle. Aloite voi koskea uutta lainsäädäntöä tai lainsäädännön muuttamista tai kumoamista. Muita rajoituksia kansalaisaloitteelle ei ole säädetty ([HE 60/2010 vp, s. 40](#)).

Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan kansalaisaloite täydentää parlamentaarista, edustuksellista järjestelmää. Kansalaisaloite voi myös aloittaa laajemman kansalaiskeskustelun aiheesta ([PeVL 1/2017 vp](#), [PeVM 6/2011 vp](#)). Perustuslakivaliokunta on todennut, että kansalaisaloitteisiin tulee eduskunnassa lähtökohtaisesti suhtautua myönteisesti. Niiden käsittely ei kuitenkaan voi olla kritiikitöntä, ja mikäli aloite olisi perus- ja ihmisoikeuksien vastainen, se tulisi jättää käsittelemättä ([PeVM 6/2011 vp](#)).

Eduskunnalla on velvollisuus ottaa perustuslain ja kansalaisaloitelain mukainen aloite käsiteltäväkseen, mutta aloitteen mahdollinen hyväksyminen tai aloitteen muuttaminen ovat eduskunnan päätettävissä ([HE 46/2011 vp](#) ja [HE 60/2010 vp](#)). Aloitteen yhdenmukaisuus perustuslain tai Suomen kansainvälisten velvoitteiden kanssa on eduskunnan arvioitava samalla tavalla kuin muissa lainsäädäntöasioissa.

Käsittelyssä oleva kansalaisaloite

Nyt käsiteltävänä olevassa kansalaisaloitteessa on kyse aloitteesta koskien puolustushankintojen sääntelyä. Aloitteessa ehdotetaan, että puolustushankinnoissa huomioitaisiin kansainväliset ihmisoikeussopimukset, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden tavoitteiden toteutuminen sekä muut ulko- ja turvallisuuspoliittiset seikat. Lisäksi aloitteen mukaan lakiin on kirjattava, että valvonnassa noudatetaan hyviä käytäntöjä.

Aloitteessa todetaan, että ihmisoikeusvaikutusten ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden toteutumisen arvioinnin puuttuminen osana puolustustarvikkeiden hankintaa asettaa Suomen lisäksi epävarmaan tilanteeseen, sillä ihmisoikeuksia rikkovaan sopimuskumppaniin voi kohdistua kansainvälisiä pakotteita, jolloin esimerkiksi puolustustarvikkeiden huoltovarmuus voi vaarantua.

Käsillä oleva aloite on muodoltaan siis ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä. Aloitteen käsittelyjärjestyksestä säädetään perustuslain 41 ja 72 §:ssä. Aloite lainvalmisteluun ryhtymisestä käsitellään ns. ainoan käsittelyn asiana.

Nykytilasta

Suomen perustuslain 1 §:n 1 momentin mukaan Suomi on täysivaltainen tasavalta. Perustuslain 1 §:n 3 momentin mukaan Suomi osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön rauhan ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi sekä yhteiskunnan kehittämiseksi. Suomi on Euroopan unionin jäsen.

Suomen perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artiklan 1 alakohdan b) mukaan jokainen jäsenvaltio voi toteuttaa toimenpiteet, joita se katsoo tarpeellisiksi keskeisten turvallisuusasetujensa turvaamiseksi ja jotka liittyvät aseiden, ammusten ja sotatarvikkeiden tuotantoon tai kauppaan.

Puolustustarvikkeiden *hankintaa* koskee laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista, joka on tullut voimaan vuoden 2012 alussa (1531/2011). Lailla on pantu täytäntöön hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuus- alalla ja direktiivien [2004/17/EY](#) ja [2004/18/EY](#) muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi [2009/81/EY](#). Lain esitöissä todetaan, että sääntelyn tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä ja hintalaatusuhteeltaan parhaiden hankintojen tekemistä sekä yhdenmukaistaa hallinnonalojen hankintamenettelyjä lain soveltamisalaan kuuluvissa puolustus- ja turvallisuushankinnoissa. Laissa painottuu elinkeinonharjoittajien tasapuolinen kohtelu.

Edelleen esitöiden mukaan tavoitteena on myös varmistaa, että näiden hankintojen erityispiirteet, kuten Suomen puolustuskykyyn, kansalliseen turvallisuuteen, huoltovarmuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyvät vaatimukset, voidaan ottaa riittävässä määrin huomioon. Hankinnat tehdään tarjouskilpailuina ja asiassa otetaan huomioon lähinnä hinta, suorituskyky ja huoltovarmuus. Laissa tai sen esitöissä ei käsitellä puolustus- ja turvallisuushankintoja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden tai humanitaarisen oikeuden näkökulmasta (ks. [HE 76/2011 vp](#) ja [HE 163/2025 vp](#)). Tästä näkökulmasta asiaa ei käsitellä myöskään puolustusvaliokunnan mietinnössä tai perustuslakivaliokunnan lausunnossa ([PuVM 3/2011 vp](#) ja [PeVL 21/2011 vp](#)).

Puolustusvaliokunta piti erillisen lain säätämistä perusteltuna ottaen huomioon, että puolustus- ja turvallisuushankintoja koskevan direktiivin sääntely koskee vain tietyn sektorin hankintaa. Se totesi lisäksi, että säätämällä erillinen laki voitiin hyödyntää ko. direktiivin antama mahdollisuus huomioida sektorin erityispiirteet asettamalla huoltovarmuuteen, tietoturvallisuuteen ja alihankintojen kilpailuttamiseen liittyviä vaatimuksia. Se myös painotti kansallisen turvallisuuden näkökulmaa todetessaan, että silloin kun keskeiset turvallisuusedut edellyttävät ja hankintaan ei

sovelleta puolustus- ja turvallisuushankintadirektiivin määräyksiä, vastakauppojen käyttö on edelleen mahdollista. Perustuslakivaliokunta totesi, että lain valtiosääntöoikeudelliset kysymykset liittyivät lähinnä perustuslain 21 §:ssä taattuun oikeusturvaan ja muutoksenhakuoikeuteen, mutta katsoi, että esitetyssä muodossa laki ei olisi ongelmallinen myöskään tästä näkökulmasta.

Asevientiä koskee sen sijaan laki puolustustarvikkeiden viennistä (282/2012). Lain mukaan merkittävistä aseluvista päättää valtioneuvoston yleisistunto ja muutoin luvista päättää puolustusministeriö. Vientilupaa tarkastellaan puolustustarvikkeiden maastavientiryhmässä, jossa myös ulkoministeriö on edustettuna. Harkinnassa otetaan huomioon myös kansainvälinen humanitaarinen oikeus ja vastaanottajamaan ihmisoikeustilanne. Lain 9 §:n 2 momentin mukaan (vienti)lupan myöntäminen ja julkaiseminen perustuu kokonaisharkintaan, jossa on otettava huomioon sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä hyväksytty Euroopan unionin neuvoston yhteinen kanta ([2008/944/YUTP](#)).

Euroopan unionin neuvoston yhteinen kanta ([2008/944/YUTP](#)), jota on muokattu neuvoston päätöksillä ([2019/1560/YUTP](#)) ja ([2025/779/YUTP](#)) koskee sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden *vientiä*. Sen mukaan jäsenvaltion on

- a) evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita saatetaan käyttää kansalliseen sortotoimintaan, törkeään sukupuolittuneeseen väkivaltaan tai törkeään naisiin tai lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan tai muihin vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin tai tällaisten toimien helpottamiseen;
- b) noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta myöntäessään, tapauskohtaisesti ja ottaen huomioon sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden ominaisuudet, maastavientilupia maihin, joissa Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston toimivaltaiset elimet ovat todenneet vakavia ihmisoikeusloukkauksia.

Edelleen saman yhteisen kannan 2 artiklan mukaan arvioituaan vastaanottajamaan suhtautumisen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden asiakirjoissa vahvistettuihin keskeisiin periaatteisiin ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen tason jäsenvaltioiden on:

- c) evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita saatetaan käyttää kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakaviin loukkauksiin tai niiden helpottamiseen, myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden nojalla suojeltuihin ryhmiin, kuten naisiin ja lapsiin, kohdistuvien loukkauksien osalta.

Jäsenvaltioiden on lisäksi evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että ilmoitettu vastaanottaja käyttäisi vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita hyökkäykselliseen toimintaan toista maata vastaan tai tehostaakseen voimatoimin aluevaatimusta. Näitä vaaroja harkitessaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon muun muassa seuraavaa:

- a) vastaanottavan ja toisen maan välinen aseellinen konflikti tai sellaisen todennäköisyys;
- b) aluevaatimus, jonka vastaanottajamaa on aikaisemmin yrittänyt tai uhannut toteuttaa voimatoimin;
- c) todennäköisyys, että sotilasteknologiaa tai puolustustarvikkeita käytettäisiin muuta kuin vastaanottajamaan oikeutettua kansallista turvallisuutta ja puolustusta varten tai vastaanottajamaan käyttäessä luonnollista oikeuttaan puolustautua kansainvälisen oikeuden mukaisesti, sellaisena kuin se on vahvistettu Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 51 artiklassa;
- c) alueellista vakautta ei saa horjuttaa merkittäväällä tavalla.

Yhteisen kannan 2 artiklan mukaan lupaharkinnassa on otettava huomioon muun muassa seuraavat ostajamaata koskevat tiedot:

- a) terrorismin ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden tukeminen tai edistäminen;
- b) kansainvälisten sitoumusten täyttäminen, erityisesti voimatoimista pidättäytymisen osalta, ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen;

Yhteisen kannan 3 artiklan mukaan tämä yhteinen kanta ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa tiukempaa kansallista politiikkaa.

Yhteisen kannan 6 artiklan mukaan tämän yhteisen kannan 2 artiklassa vahvistettuja perusteita ja tämän yhteisen kannan 4 artiklassa säädettyä neuvottelumenettelyä on sovellettava myös jäsenvaltioihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen [\(EU\) 2021/821](#) liitteessä I mainittujen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian osalta, jos on vakavaa aiheutta olettaa, että tällaisten tuotteiden ja teknologian loppukäyttäjänä ovat asianomaisen maan asevoimat, kansalliset turvallisuusjoukot tai vastaavat yksiköt, tämän kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) 2021/821 soveltamista. Tähän yhteiseen kantaan sisältyvien viittausten sotilasteknologiaan tai puolustustarvikkeisiin katsotaan tarkoittavan myös tällaisia tuotteita ja tällaista teknologiaa.

Yhteisen kannan 10 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat soveltuvin osin ottaa huomioon myös ehdotettujen vientitoimitusten merkityksen taloudellisten, sosiaalisten, kaupallisten ja teollisten etujensa kannalta, mutta nämä tekijät eivät saa vaikuttaa edellä mainittujen perusteiden soveltamiseen.

Puolustustarvikkeiden vientiä ja asekauppaa säädellään myös useissa kansainvälisissä sopimuksissa, joissa korostuu kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien huomioon ottaminen. Valtioilla on vuoden 1949 Geneven sopimusten ([SopS 8/1955](#)) yhteisen 1 artiklan mukaan velvollisuus noudattaa kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja varmistaa sen noudattaminen. Tämän on katsottu koskevan humanitaarisen oikeuden noudattamista meneillään olevissa aseellisissa konflikteissa etenkin silloin, kun on olemassa tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa ainakin yhteen sen osapuolista. Karkeasti jaoteltuna sopimukset jakautuvat joukkotuhonta-aseita koskeviin sopimuksiin ja niin sanottuihin tavanomaisiin aseita koskeviin sopimuksiin.

Suomi on sitoutunut myös muun muassa joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisyä ja rangaistamista koskevaan yleissopimukseen (joukkotuhontayleissopimus, [SopS 5/1960](#)). Yleissopimuksessa ei yksilöidä, mitä toimenpiteitä valtioiden tulisi tämän velvoitteen täyttämiseksi tehdä. Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ) on todennut joukkotuhontayleissopimusta koskevassa oikeuskäytännössään, että valtioiden on käytettävä kaikkia kohtuullisia keinoja joukkotuhonnan estämiseksi.

Suomi on osapuolena myös Kansainvälisessä asekauppasopimuksessa ([SopS 33/2014](#); Arms Trade Treaty). Sopimus sisältää määräyksiä niin sanottujen tavanomaisten aseiden laillisesta kaupasta ja muista siirroista. Sopimuksen johdanto-osassa sopimusosapuolet ovat päättäneet toimia noudattaen periaatteita, joihin kuuluu kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen ja sen noudattamisen varmistaminen muun muassa vuoden 1949 Geneven sopimusten mukaisesti sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja niiden kunnioittamisen varmistaminen muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen mukaisesti.

Samoin sopimuksen periaatteisiin kuuluu kaikkien valtioiden vastuu tavanomaisten aseiden kansainvälisen kaupan tehokkaasta sääntelemisestä kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti ja näiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämisestä sekä kaikkien valtioiden ensisijainen vastuu kansallisten valvontajärjestelmien perustamisesta ja toteuttamisesta. Toisaalta periaatteisiin kuuluu myös kunnioitus sitä kohtaan, että jokaisella valtiolla on oikeutettu etu saada hankkia tavanomaisia aseita käyttääkseen oikeuttaan puolustautumiseen ja osallistua rauhan turvaoperaatioihin sekä oikeutettu etu tuottaa, viedä maasta, tuoda maahan ja siirtää tavanomaisia aseita.

Sopimuksen 1 artiklan mukaan sopimuksen tavoitteena on saada aikaan mahdollisimman tiukat yhteiset kansainväliset vaatimukset, joilla säännellään tavanomaisten aseiden kansainvälistä kauppaa tai parannetaan sen sääntelyä; estää ja lopettaa tavanomaisten aseiden laitton kauppa ja estää näiden aseiden tarkoituksenvastaiset siirrot, jolloin sopimuksen tarkoituksena on osaltaan edistää kansainvälistä ja alueellista rauhaa, turvallisuutta ja vakautta ja vähentää ihmisten kärsimyksiä.

Edelleen sopimuksen johdanto-osassa osapuolet korostavat, ettei mikään tämän sopimuksen määräys estä valtioita ylläpitämästä ja toteuttamasta muita tehokkaita toimia, joilla edistetään tämän sopimuksen tavoitetta ja tarkoitusta.

Euroopan unionin neuvoston edellä tarkemmin selostetun yhteisen kannan (2008/944/YUTP) 2 artiklan mukaan viejävaltion on arvioitava ostajamaata ottaen huomioon kansainvälisten sitoumusten täyttäminen, erityisesti voimatoimista pidättäytymisen osalta ja kansainvälisen

humanitaarisen oikeuden noudattaminen. Sen mukaan yhteinen kanta ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa tiukempaa kansallista politiikkaa.

Yhteinen kanta koskee sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden vientiä, mutta ottaen huomioon Suomen sitoutuminen kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ottaminen huomioon myös puolustustarvikehankinnoissa ei nähdäkseni olisi sen kanssa ristiriidassa.

Perusteiltaan aseiden vientiä ja hankintaa on osittain säännelty toisistaan poikkeavista lähtökohdista käsin. Kansainvälisoikeudellinen normikehikko on kuitenkin osin yhteneväinen. Etenkin vientiä koskeva sääntelyvyvyhti on verraten monimutkainen.

Puolustus- ja turvallisuushankinnat liittyvät oleellisesti valtion ulkoisen suvereniteetin turvaamiseen sekä sisäisen turvallisuuden varmistamiseen. Tämä näkyy myös siinä, että puolustus- ja turvallisuushankintojen osalta Euroopan unionin perussopimusten sääntelystä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artikla sisältää yleisluonteisen poikkeuksen, joka antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden rajatusti poiketa unionin sääntelystä, jos jäsenvaltion keskeiset turvallisuusedut tätä vaativat. Eräin rajatuin osin tämä soveltuu myös puolustus- ja turvallisuushankintoihin.

Lopuksi

Puolustustarvikehankintoihin liittyy huomattava kansallinen puolustuksellinen intressi ja myös useita muitakin, joskus ristikkäisiä, intressejä ja riippuvuuksia, mukaan lukien kansallinen turvallisuus ja maan puolustuksellinen omavaraisuus. Kyse on myös usein rahallisesti sängen arvokkaista hankinnoista, ja näin ollen myös merkittävästä julkisten varojen käytöstä etenkin aikana, jona puolustukseen käytettävät menot ovat kasvamaan päin kansainvälisestä ja turvallisuuspoliittisesta tilanteesta johtuen.

Voimassa oleva lainsäädäntö koskien puolustustarvikehankintoja on suhteellisen tuoretta, ja sen tarkoituksena on nimenomaan tehostaa julkisten varojen käyttöä ja yhdenmukaistaa hallinnonalojen hankintamenettelyä silloin, kun kyse on lain soveltamisalaan kuuluvista hankinnoista.

Osin edellä esitelty kansainvälisten sopimusten kokonaisuus koskee sekä vientiä että tuontia. Aseiden tuonnissa ja viennissä ovat kuitenkin sääntelyn kokonaistarkastelun perusteella esillä hieman toisistaan poikkeavat painotukset. Tälle voi olla myös perusteita.

Laillisuusvalvonnassa ei ole tullut esiin puolustustarvikkeiden hankintaa koskevan lainsäädännön soveltamiseen suoraan liittyviä epäselvyyksiä.

Oikeuskanslerille on kuitenkin viime vuosina osoitettu useita kanteluja liittyen yleisesti asekauppaan. Kantelut ovat koskeneet sekä aseiden vientiä että aseiden hankintapäätöksiä. Olen esimerkiksi 10.11.2025 antanut päätöksen kanteluihin, joissa kantelijat arvostelivat hallitusta ja ministeriötä siitä, että ne Israelin ajankohtaisesta tilanteesta riippumatta jatkavat aseiden ja kaksiikäyttötuotteiden vientiä sinne ([OKV/1198/10/2025_ym](#)). Totesin tuolloin saamieni selvitysten perusteella, että asiassa ei ilmennyt perusteltua epäilyä lainvastaisesta tai virkavelvollisuuksien vastaisesta menettelystä. Kiinnitin kuitenkin puolustusministeriön ja ulkoministeriön huomiota niiden velvollisuuteen ottaa huomioon kansainvälisestä ja EU-oikeudesta johtuvat rajoitteet tuotteiden viennille sellaisissa tapauksissa, joissa on perusteltua aihetta epäillä, että kohdemaahan on rikkonut tai rikkoo kansainvälisestä oikeudesta taikka kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta johtuvia velvollisuuksia. Vireillä on tällä hetkellä kaksi aseiden ostamiseen liittyvää kantelua.

Kansalaisaloitteessa KAA 4/2025 on kyse sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden hankintapäätöksistä. Kansalaisaloitteessa on esitetty, että valtioneuvosto käynnistäisi sellaisen lainsäädännön valmistelun, jossa myös puolustustarvikkeiden hankintapäätöksissä otettaisiin kokonaisharkinnassa huomioon muiden seikkojen ohella kansainväliset ihmisoikeussopimukset, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden toteutuminen sekä muut ulko- ja turvallisuuspoliittiset seikat.

Kansalaisaloitteessa ei ole voitu laajemmin arvioida ehdotetun mahdollisen lainsäädäntömuutoksen vaikutuksia Suomen harjoittamaan puolustustarvikkeiden hankintaan erityisesti ulko- ja turvallisuuspolitiikan kannalta tai tuotu esiin esimerkiksi mahdollisia vastaavia lainsäädäntömuutoksia tai -hankkeita eurooppalaisissa verrokkivaltioissa tai muutoin arvioitu mahdollisen lainsäädännön suhdetta Euroopan unionin oikeuteen ja muuhun kansainväliseen oikeuteen.

Nähdäkseni Suomen perustuslaista, muusta kansallisesta lainsäädännöstä tai kansainvälisestä oikeudesta ei nouse oikeudellista estettä sille, että tällainen arviointi valtioneuvostossa tehtäisiin.

Omassa toiminnassani ei kuitenkaan toisaalta ole myöskään ilmentynyt, että tässä tarkoitettussa lainsäädännössä olisi sellaisia puutteita, että olisin itse esittänyt, että tällaista selvitystä taikka esimerkiksi suoranaisia lainsäädäntömuutoksien valmistelun tarvetta pohdittavaksi.